
Kerkblad van de Remonstrantse en Doopsgezinde gemeenten in Den Haag en omstreken

Stilstand

Soms zit er geen beweging in de gebeurtenissen. In je werk, je studie of je leven lijkt er niets te veranderen.

Als alles goed gaat is dat natuurlijk geen probleem, maar meestal ervaar je je leven dan niet als stilstaand. Pas als er een verlangen naar verandering is, wordt het gebrek daaraan een probleem. In het kerkelijk jaar is de tijd tussen pasen en pinksteren een dergelijke periode. Een tijd van voorlopigheid. Voor de leerlingen van Jezus is het oude voorbij gegaan. De dagen dat zij, vereerd of verguisd, met Jezus rondtrokken zijn voorbij. Inspiratie opdoen aan zijn persoonlijkheid kan niet meer. Maar er is nog niet iets nieuws voor in de plaats gekomen. De leerlingen hebben te horen gekregen dat het vanaf nu hun taak zal zijn om de dingen die ze geleerd hebben verder te vertellen en in praktijk te brengen, maar ze weten niet hoe en wanneer. Lucas vertelt in de Handelingen van de apostelen hoe de leerlingen afspreken om bij elkaar te blijven en te wachten op de beloofde komst van de Heilige Geest en tegelijkertijd bereiden ze zich voor op de komende tijd door de opgevallen plaats van Judas Iskarioth op te vullen. Deze combinatie van geduld en voorbereiding heeft mij altijd enorm getroffen. Als iemand niet weet hoe het verder moet is het opbrengen van geduld een van de moeilijkste dingen. Men-

sen willen vaak de tijd naar hun hand zetten en beginnen dan soms maar aan iets.

Het kost moeite om te wachten tot jijzelf en de omstandigheden zo

zijn dat er inderdaad iets kan veranderen in je leven.

Dit wachten is geen passief de dingen op hun beloop laten en wel zien hoe het verder loopt. Als je in nietsdoen vervalt gebeurt er ook niets meer. Het moeilijke is om een evenwicht te vinden tussen ongeduld en passiviteit. Wie werkelijk wacht bereidt zich toch al wachtende voor. De leerlingen blijven bij elkaar komen, ze weten dat er iets gebeuren moet, ze oefenen als het ware voor de komende tijd. Ze vertellen elkaar de verhalen, ze bidden en ze houden samen maaltijden, allemaal dingen die later de kern van hun geloofsverkondiging zullen uitmaken en ze kiezen alvast nieuwe mensen uit om hun toekomstige taak te kunnen vervullen.

Actief wachten.

Eigenlijk is de situatie van de kerk nooit een andere geweest. Ook wij leven met onvervulde verwachtingen. Ons geloof leert ons vrede en gerechtigheid te verwachten en om dat in ons leven in praktijk te brengen. Hoe we dat moeten doen is ons niet altijd duidelijk. Soms zijn de omstandigheden verwarrend, soms wijzelf. We vragen ons af wat goed of fout is of hoe we

onze taken moeten vervullen. Het model van eerst bij elkaar komen, met elkaar praten en samen het geduld opbrengen om te kijken hoe het verder moet, het verlangen om direct iets te doen even in te houden, op elkaar wachten, zodat we samen de

dingen goed aan kunnen pakken is een goed model voor gemeente zijn. Natuurlijk mag een gemeente niet in slaap vallen en alle energie gebruiken om te overleven en vooral alles te laten blijven zoals het is. Juist in tijden dat de gemeente kleiner wordt is het belangrijk om aan de toekomst te werken en nieuwe initiatieven te ontplooien, omdat het oude, hoe vertrouwd ook, niet meer werkt. Maar wel samen en in goed overleg. Na het verhaal van de stilstand volgt het verhaal van Pinksteren, het feest van bezieling, maar alleen mogelijk voor de mensen die daar al werkend op hebben willen wachten.

ds Marga Vos

Van de kerkenraden

Re-kerkenraad

13 maart 2003

Mededeling van de Diaconie:

de tweede collecte op de tweede zondag in maart is bestemd voor een project van 'De Mussen' ten bate van Somalische jongeren.

Ds Vos wil zondag 16 maart, de 'Zondag Kleurrijk Den Haag', allerlei soorten brood uitdelen. Het is geen vorm van Avondmaal, maar een uitbeelding van het onderwerp van de preek.

Op zondag 11 mei om 19.30 uur in de Kloosterkerk zal de jaarlijkse herdenking van Jom Hashoa plaatsvinden. Spreker: dr P.H. Donner. Thema: 'Onrustig is onze wereld, onrustig is ons hart.'

I.v.m. de oorlog in Irak organiseert de H.G.K.

Vredeswakes

'Lopend Vuurtje', die steeds in een andere kerk in Den Haag worden gehouden. Ook aan ons is de vraag gesteld of wij onze kerk open willen stellen. De kerkenraad gaat hiermee akkoord.

Mw ds M. Jonkers-van

Gunsteren zal haar werkzaamheden als geestelijk verzorger van Deo Gratias beëindigen.

Op Palmzondag zullen de nieuw ingekomen leden en vrienden worden verwelkomd. Zij krijgen ons boek *Kerk aan de Laan* aan-geboden.

Dhr Schenck heeft zich bereid verklaard dhr P. den Hoed op te volgen in het bestuur van de Vera Gottschalk Frank Stichting. De kerkenraad zal dhr Schenck t.z.t. voordragen.

De kerkenraad buigt zich over

de toekomst van de gemeente, een onderwerp dat in de gemeente leeft.

Er zijn brieven uitgegaan naar commissies en predikanten met de vraag hun plannen voor het komende seizoen zo snel mogelijk bekend te maken.

Er komt een aparte commissie (deel uitmakend van de Culturele Commissie) die verantwoordelijk is voor de Kerstkaart.

Teruggeblikt wordt op:

- de bijzondere Dienst van woord, beeld en klank d.d. 9-3-2003, verwijzend naar het islamitisch Nieuwjaarsfeest;

- de cursus Religie-muziek, die zo goed loopt dat deze volgend jaar zal worden herhaald, de zater-dagmorgen beviel goed.;
- Cursus 'Wat is (vrijzinnig) geloven', bestaande uit twee groepen.

- De goede Gemeente-avond 5-3-2003 samen met de Vrijzinnigen georganiseerd. Vokabel heeft ons aangeboden om zelf een radio-uitzending van 40 à 45 minuten te maken over onze gemeente, waarop de kerkenraad positief reageert.

Henny Rijdsdijk,
tweede secretaris

Liturgie

Zegen

Geen bijeenkomst zonder zegen.

Volgens de bijbelse achtergronden was er in het oude Israël geen grote samenkomst denkbaar, of deze nu een cultisch karakter had of niet, zonder dat zij werd afgesloten met een zegen, zodat iedereen de kracht van de bijeenkomst met zich mee kon nemen (zie als voorbeelden o.a.

2 Samuël 6,18 en 1 Koningen 8,66).

In de eerste tekst zegent koning David het volk. In de tweede is het, omgekeerd, het volk dat bij het afsluiten van het feest van de tempelwijding de koning, Salomo, zegent. Bij het scheiden van de markt tracht men de kracht van hetgeen men samen heeft beleefd in enkele woorden samen te ballen, teneinde iedereen daarvan iets voor onderweg mee te geven. Bij dat meer algemene patroon sluit het verschijnsel van de liturgische zegen aan.

Daarnaast is in de bijbel een zegen meer dan een bede of wens. Het is een concrete, heilzame kracht, die leven geeft en het leven sterkt. Wanneer iemand gezegend is, zijn er daarvan uiterlijke tekenen, is er voorspoed en/of vitaliteit. Zegen is een effectieve kracht ten goede. Hoe concreet dit wordt voorgesteld, blijkt uit een verhaal als dat van Jakob en Esau in Genesis, de eenmaal gegeven zegen doet zijn werk, hij kan niet worden teruggenomen of overgedaan ("Hebt gij slechts deze éne zegen, vader?" vraagt Esau). Als we groet en zegen met elkaar vergelijken, dan zien we dat de congruentie tussen die twee niet volstrekt is: terwijl de groet (meestal) een tweezijdig gebeuren is, is in de bijbel de zegen veelal eenzijdig.

Een vader geeft Gods zegen door aan kinderen of kleinkinderen. Degene die weggaat ontvangt van wie achterblijft een zegen. Tenslotte, aan de zegenende woorden wordt veelal door gebaren kracht bijgezet. Het gebaar onderstreept dat een zegen iets

concreets is, iets waarin heel de mens is betrokken, met geest en lichaam. Degene die zegent legt de ander de handen op. De achtergrond hiervan is kennelijk de voorstelling dat de zegen een vitale kracht is, die door contact wordt overgedragen. In Marcus 10,16 lezen we: 'Hij omarmde ze en hun de handen opleggende, zegende Hij ze'. Is er sprake van een grotere groep mensen, dan komt voor deze handoplegging een breed 'omarmend' gebaar in de plaats: 'toen hief Aäron zijn handen op over het volk en zegende het' (Leviticus 9, 22) Degene die de zegen uitspreekt heft de handen omhoog. En degenen die hem ontvangen staan daarbij. Ze volgen veelal, zonder dat dit expliciet is geboden, een oud gebruik: ze kijken de voorganger niet aan. Er gebeurt iets heiligs, men buigt het hoofd. Het brede gebaar, de handpalmen omlaag, gaat terug op de handoplegging. Het heeft iets ambtelijks (wegzendend de wereld in), maar ook iets liefelijks, omarmend. Wie de zegen meer opvat als een bede, door de voorganger namens allen tot God gericht, zal de handen meer in gebedshouding houden (de handpalmen omhoog).

ds Reinhold Philipp

Van de predikant

Deze aardige, in het pastoraal team roulerende rubriek, wil ik graag eens wijden aan een lofzang op het domineeschap.

Dat mag ook wel eens, tussen alle berichten over 'het toberige imago van dit voorbijgaande beroep' en de door de predikantenbond naar voren gehaalde noodzaak om 'zakelijker' en 'duurder' te worden (onlangs gelezen in adRem en Trouw). Dominee zijn is - bij alle zwarigheid die ook dit beroep kan meebrengen - een wonderlijke en bijzondere manier van bestaan. Je mag met de blijde boodschap en je hobby's bezig zijn en wordt er nog voor betaald ook, hoorde ik eens een oude collega zeggen. En zo is het. Eén van de extra bijzondere kanten die het remonstrants dominee zijn er nog aan toevoegt, is dat je jezelf geen geweld hoeft aan te doen: je mag authentiek zijn en het geloof zo vragend en zoekend ter sprake brengen als bij je past. Daarnaast leer je vele mensen intensief, van nabij, op mooie en moeilijke momenten kennen en bijstaan. Ik vind het moeilijk aan te geven hoe vaak en in hoeveel opzichten zulke ontmoetingen *geschenken* zijn. Onlangs kwam, na een lezing die ik voor kunststudenten hield, een studente naar me toe en vertelde me vrolijk dat ik haar gedoopt had. Na enig praten herinnerde ik het me: een meisje van acht in een wit jurkje, dat met gevouwen handen en in grote overgave bij de doopvont stond. Die doop

en deze ontmoeting waren ontmoerende momenten, 'geschenken' inderdaad. Misschien kenmerkt het de gemiddelde dominee dat hij een solist is. Ieder doet het nu eenmaal op zijn of haar eigen, bij haar/hem passende manier. Maar ook samenwerking, zoals in een wat grotere gemeente als de Haagse geboden is, kan waardevol en verrassend zijn. Je realiseert je dat als je samen in diensten voorgaat, zoals onlangs in de Palmpasendienst. De verschillen in aanpak, aanleg en manier van doen blijken dan tot iets moois te leiden dat geen van ons in zijn eentje tot stand zou kunnen brengen. En dat mijn collega's Marga Vos en Reinhold Philipp in het afgelopen jaar bereid waren om het werk te herverdelen en - zoals i.h.b. voor Marga geldt - zo veel meer op zich te nemen, is - opnieuw - een geschenk.

Valt er dan niets te klagen? Zijn we dat niet onszelf of de predikantenbond verplicht? Vast wel, 'maar vandaag even niet', om een reclame aan te halen. En wat mij betreft staan die evt. klachten hoe dan ook in de schaduw van wat ik in dit stukje maar eens opgeschreven heb.

ds Johan Goud

Uytenbogaert

**Cursus Christendom-
Kunst-Religie**

**Op de maandagavonden 12
en 19 mei vinden de derde
en vierde bijeenkomst plaats**

van de cursus over 'geloof en beeldende kunst', die in het vorige Kredonummer uitvoerig werd aangekondigd.

Centraal staan de kunstenaars Matthias Grünewald en Emil Nolde.

Data: maandag 12 en 19 mei.

Tijd: 20.00 - 22.00 uur.

Plaats: Remonstrantse kerk.

Leiding: drs Nini Jonker, kunsthistorica, en drs Aad Jonkers, voormalig predikant in onze gemeente.

Filosofiecursus: Paul Ricoeur

De cursus 'Christelijke denkers' wordt op dinsdag 20 mei afgesloten met een lezing over de Franse protestantse denker Paul Ricoeur (geb. 1914).

Zijn denken is in brede kring invloedrijk. In het bijzonder heeft hij veel nagedacht en geschreven over het verschijnsel 'taal', over de betekenis van mythen, over de interpretatie van teksten. In de lezing zullen zijn gedachten over 'God en het kwaad' centraal staan.

De inleider op deze laatste bijeenkomst is dr Johan Goud, die al eerder Origenes en Erasmus inleidde.

Datum: dinsdag 20 mei.

Aanvang: 20.00 uur.

Plaats: Remonstrantse kerk.

Dienst van woord, beeld en klank

Op zondag 4 mei - de dag van de dodenherdenking, vlak voor de onafhankelijkheidsdag van Israël (7 mei) - is de derde dienst van woord, beeld en klank in een kleine reeks waarin

andere religies centraal staan.

De twee voorafgaande diensten brachten, naar aanleiding van bepaalde feesten, het hindoeïsme en de islam ter sprake.

Op 4 mei wordt aandacht gegeven aan 'woorden, beelden en klanken' uit de wereld van het jodendom: woorden uit de rabbijnse en chassidische traditie, beelden van Chagall e.a., passende muziek.

ds Johan Goud

Diaconieën

Dinsdagmiddaginloop Rekerk 20 mei 14.00 uur

Ha, bloemschikken!

Let op, let op... De datum van deze dinsdagmiddaginloop is voor eenmaal verzet naar 20 mei a.s. omdat wij natuurlijk allemaal mee willen met de bustocht op 13 mei a.s.

Nu wat betreft onze inloop

...wanneer de buitentemperatuur ons weer gaat verwarmen dan willen de 'groene vingers' weer aan het werk. Geraniummarkten en tuincentra worden weer bezocht, kortom we zijn weer bezig met alles wat 'groeit en bloeit'.

Op veler verzoek gaan wij dus op onze inloop ook weer met 'groen' in de weer en onder de deskundige leiding van Riet van der Veen zal het weer een groot succes worden.

Wilt u meedoen, geeft u zich dan op bij de administratie van de Remonstrantse kerk (telefoon 3250779).

Heeft u bladgroen in de tuin, waarvan u wat wilt meenemen,

wilt u dit dan 2 à 3 dagen van tevoren aan mw v.d. Veen doorgeven, tel 3631337. Voor bloemen en een schaalpje wordt gezorgd. Neemt u ook een mesje mee? De kosten bedragen € 4,50 en voor de beste/mooiste bloemschikking is weer een verrassing beschikbaar. Tot de 20e mei.

Marjorie Reenalda-van Duijn

20-jarig jubileum Aandachtscentrum

De tweede collecte van de tweede zondag in mei en in juni in de Do- en Re-kerk bestemmen wij voor het Aandachtscentrum dat op 26, 27 en 28 mei zijn 20-jarig jubileum zal vieren.

Op 23 april 1983 werd in de Schoolstraat in de Haagse binnenstad het Aandachtscentrum geopend. De tekst op het uithangbord gaf kernachtig de functie van het nieuwe huis aan: 'Oecumenisch huis van informatie, ontmoeting en stilte'. Veel kerken, aangesloten bij de Haagse gemeenschap van Kerken waren de oprichters. Men had de gezamenlijke overtuiging dat de kerk diaconaal en pastoraal aanwezig behoort te zijn in het centrum van de stad. Concreet werd gedacht aan een huis met een lage drempel en een uitnodigend karakter op een plek waar veel mensen passeren. Een inloophuis van mensen die 'vrijblijvend' willen praten over geloof en levensvragen, of die over hun zorgen willen praten met iemand die luistert. Die de weg naar hun eigen kerk, als ze die al hebben, kwijt zijn, of nooit hebben gevonden. En het idee sloeg aan en bleek te voorzien in een behoefte. Wel was duidelijk dat de doelgroep in de loop der jaren veranderde. Meer en meer werd het centrum bezocht door mensen met grote psychische en vaak ook psychiatrische problemen.

Onnodig te zeggen dat dat aan de vele vrijwilligers hoge eisen stelde. De laatste jaren is ook het probleem veiligheid

nadrukkelijk in beeld gekomen.

Niettemin is het tot nu toe mogelijk gebleken mensen bereid te vinden in het Aandachtscentrum met grote inzet te werken.

En nu dan het 20-jarig bestaan. Geen uitbundig feestprogramma, maar een tentoonstelling over die 20 jaar, een minisymposium, en een open dag voor bezoekers en vrienden, met als afsluiting een feestelijke maaltijd ook voor bezoekers en vrienden. En allen die bij het Aandachtscentrum betrokken zijn hopen dat dit jubileum er toe zal leiden dat er nog meer vrienden van het Aandachtscentrum zich zullen melden. Er is vanuit de kerken zeker interesse maar het kan altijd nog beter.

De Diaconale Commissies van de doopsgezinden en de remonstranten zullen in mei en juni collecteren voor het Aandachtscentrum. De doopsgezinden hebben zich al bereid verklaard om dit op 27 april ook al te doen. De opbrengst is ter bestrijding van de kosten van het jubileum, die mede door de inzet van de medewerkers zo laag mogelijk gehouden worden. Wij kunnen door bij te dragen aan deze collecten onze solidariteit betuigen aan al die mensen die dag in dag uit bereid zijn te luisteren naar ieder die op zoek is naar aandacht en begrip in vaak kommervolle omstandigheden. Wij bevelen deze collecte van harte bij u aan.

De Commissie Hulpbetoon en Diaconale Commissie,

Mondiaal Samenleven

Amnesty International

Schrijven voor gevangenen en verdwenen mensen.

Op maandag 12 mei vindt van 10.00-12.00 uur de schrijfochtend plaats in de Doopsgezinde kerk, Paleisstraat 8.

We schrijven deze maand voor mensen in Turkije, Saoedi Arabië en Liberia.

In dit laatste land hangt de prominente activist Aloysius Toe een veroordeling boven het hoofd wegens 'hoogverraad', volgens Amnesty een volledig ongefundeerde aanklacht. Toe is de directeur van de Beweging voor de Verdediging van Mensenrechten, vooraanstaand lid van het Nationale Mensenrechtencentrum van Liberia en secretaris-generaal van het Liberiaans Verbond van Mensenrecht-activisten, waarbij zo'n twintig mensenrechtenorganisaties aan-gesloten zijn. Amnesty gelooft dat de beschuldigingen verband houden met Toe's werk voor de mensenrechten. Er zijn voorbeeldbrieven aanwezig.

Er is echter ook goed nieuws.

In verschillende landen zijn mensen vrijgelaten voor wie Amnesty actie heeft gevoerd. In Jamaica werd een 16-jarige jongen, die waarschijnlijk ten onrechte van een moord werd beschuldigd vrijgelaten, in Nigeria kwam een advocaat en mensenrechtenactivist op borgtocht vrij en in de Congo eveneens een mensenrechtenactivist. Voor hem werden verschillende bliksemacties gevoerd en hij stond vorig jaar op de groetenlijst. In een brief aan Amnesty bedankte hij iedereen en schreef: 'De

brieven en kaarten hebben me be schermd en veel moed gegeven'.

Eta Simon Thomas

Derde Wereld Tafel

In de meimaand is onze zondagswinkel voor u open: op 4 en 18 in de Re-kerk en op 11 en 25 in de Do-kerk.

Koffie was voorheen een van de meest verkochte artikelen van onze Tafel. Dat is teruggelopen, helaas. Waarschijnlijk door de prijs ervan (€ 2,50 per pak van 250 gram), die wat hoger ligt dan de prijs van populaire koffie's in de supermarkt.

Wat is er aan de hand?

De wereldmarkt is overvoerd met goedkope koffiesoorten van mindere kwaliteit. De 'smaak' van de consument schijnt zich daarbij aan te passen, terwijl er bovendien een verschuiving is opgetreden naar andere dranken dan koffie.

Gevolg is ondermeer dat de kleine koffieboeren in de Derde Wereld, die zich toeleggen op teelt van de betere koffiesoorten, afzetmarkt verliezen en voor hun goede producten geen behoorlijke prijs meer kunnen bedingen.

Niettemin spannen koffiebranders in ons land, die het keurmerk Max Havelaar willen voeren, zich in een afzetmarkt voor betere koffie te behouden en de consument te stimuleren tot de keuze voor koffie van kwaliteit en goede smaak.

Ook onze Tafel doet daaraan mee: koffie voor fijnproevers, voor een redelijke prijs. Wellicht stelt u prijs op een smakelijke kop koffie. U kunt bij ons terecht, ten gunste ook van de kleine producenten in de Derde Wereld!

Wim van Dorp

Afdwingen van vrede met
militair geweld vervangt
niet het opbouwen van
vreedzame verhoudingen,
het werkelijk stichten van
vrede, in God's Geest

Cultuur

Cultuur in het verschiet

(herhaald bericht)

**Graag wil ik langs deze weg
allen bedanken, Do en Re,
die mij in de afgelopen
weken tot steun zijn geweest
middels bezoeken, brieven,
kaarten of anderszins.**

Vanzelfsprekend gaat mijn dank
ook uit naar de vervangende
organisten; ik hoor daar veel
goeds over.

Geduld is onontbeerlijk (voor-
lopig 6 weken horizontaal). Een
bijkomend voordeel is het feit,
dat de eerstvolgende
koffieconcerten vrijwel geheel
door externe musici worden
verzorgd.

Het concert van 11 mei kan in
aangepaste vorm doorgaan.
Het kwartet van
ondergetekende (voor viool,
altviool, cello en contrabas)
wordt al gerepeteerd; de
beloofde Nederlandse
pianomuziek kan worden ver-
vangen door composities voor
(b.v.) strijktrio. Ik verheug me er
zeer op dit concert (in welke
mate van mobiliteit dan ook) te
kunnen bijwonen.

Het is me al vaker duidelijk
geworden, dat intensief bezig
zijn met de dingen waar het
hart naar uitgaat, een goede

manier is om de
omstandigheden de baas te
blijven. Meer dan eens is me de
opmerking ontvallen, dat koffie,
de kerk en de muziek mij
overeind hebben gehouden
(had Kaj Munk het niet ook al
over de relatie tussen koffie en
het woord?)

U allen tot ziens, en veel goeds
toewensend!

Ab van Duuren

Tentoonstelling Nolde

**Pionier van het
expressionisme in het
Gemeentemuseum.**

De Culturele Commissie
organiseert op zaterdag 24 mei
a.s. een bezoek aan het
Gemeentemuseum om de
boeiende expositie Emil Nolde
te bekijken.

Deze beroemde Duitse kunste-
naar, die leefde van 1867 tot
1959, is als schilder nagenoeg
autodidact. Aanvankelijk werkt
hij - geïnspireerd door Franse
schilders - in impressionistische
stijl. Al spoedig ontwikkelt hij
echter een eigen stijl. Zijn werk
is expressief en kleurrijk. Op
deze tentoonstelling ligt het
accent op Noldes vroege
periode, tussen 1905 en 1913,
toen de schilder als pionier van
het expressionisme werd
beschouwd.

De onderwerpen die hij
schilderde zijn zeer divers:
landschappen, zonnige
bloemstukken, zee- en
havengezichten en portretten.
Ook het Berlijnse uitgaansleven
met zijn opera en theater legde
hij vast. Indrukwekkend zijn zijn
bijbelse taferelen. In grove
penseelstreken in felle, intense
kleuren, straalt zijn werk ons
tegemoet.

Niet alleen Noldes werk wordt
getoond, ook dat van collega-
kunstenaars, die hij
bewonderde zoals Goya, Van
Gogh, de Noorse Edvard
Munch en de Belg James Ensor.
Wanneer u interesse heeft,
wordt u op 24 mei verwacht om
ca 9.50 uur. Net als vorige keer
krijgen wij om 10.00 uur een
rondleiding speciaal voor onze
groep. Omdat het museum om
11.00 uur de deuren opent,
hebben wij dan 'het rijk alleen'.
Het is de bedoeling, dat u na de
rondleiding bij de kassa uw
entreebewijs betaalt.

Voor deze speciale expositie
moet wel - bij de normale
entreprijs - een toeslag van €
2,- betaald worden.

De entreprijs bedraagt € 9,-
(€ 7,- en € 2,-) p.p. Bezoekers
met een Museumjaarkaart of
Ooievaarspas hoeven alleen de
toeslag van € 2,- te betalen.
Bezoekers met een 65+ pas of
Uitpas betalen € 7,- (€ 5,- en €
2,-).

Het Gemeentemuseum aan de
Stadhouderslaan 41 is
bereikbaar met de trams 10 en
17 en bus 4.

Parkeren nabij het museum is
kostenloos.

U bent van harte welkom deze
expositie, 'een storm van kleur'
te komen bezichtigen!

Nini Jonker

Boekbespreking

'Eigen Zinnigheid'
is de titel van een boekje dat
ik met veel plezier heb
gelezen.

Het bevat vijfendertig bewerkingen van gesprekken die Jacobine Geel voor het radioprogramma 'De Andere Wereld van Zondagavond' heeft gevoerd.

'Eigen Zinnigheid', een titel die vrijzinnigen wel zeer moet aanspreken! Jacobine Geel sprak met schrijvers, dichters, theologen, politici en filosofen. Uitgangspunt vormde de vraag welke bijbelse persoon of passage hen persoonlijk inspireerde, irriteerde, vervoerde of aan het denken zette. Daarbij ging het niet in de eerste plaats om wat er precies stond in de bijbel, maar om de manier waarop de tekst in het dagelijks leven doorwerkte. Een keuze uit deze gesprekken is tot artikel bewerkt en in dit boekje gebundeld. Het resultaat is een reeks eigenzinnige bespiegelingen over bekende en onbekende passages. De toon en de inhoud van de artikelen zijn even gevarieerd als de achtergrond van de gesprekspartners. Zo vertelt politicus Jan Pronk over zijn fascinatie voor het leiderschap van Mozes; feministe Cisca Dresselhuys over haar lijfspreuk, een tekst uit Matteüs; en schrijver

Nicolaas Matsier over zijn liefde voor de evangelist Johannes. Boeiend om te lezen, maar misschien is het nog boeiender om uw eigen hoofdstuk aan het boek toe te voegen! Met welk bijbels thema, personage of verhaal heeft u een persoonlijke relatie? Misschien een ideeetje voor een nieuwe rubriek in Kredo? In elk geval kan dit boekje u inspireren tot eigenzinnige, al of niet vrijzinnige, reflectie.

Tineke van Royen-Krol

Boekerijen

Bibliotheek

Remonstrantica (alles van en over remonstranten)

Ds Tjaard Georg Hommes

Min of meer toevallig zijn wij in contact gekomen met ds Tjaard Georg Hommes, die in 1952 het kerkelijk examen aan het Remonstrants Seminarium heeft afgelegd en meteen daarna naar Amerika is verhuisd. Hij is tot 1965 predikant van de Congregational Church geweest, daarna Assistent Professor respectievelijk aan de Harvard University en de Notre Dame University en tenslotte tot 1992 prof. pastorale theologie aan de Universiteit Duta Wacana en predikant van de Gereja Kristen Indonesia in Djokjakarta, Indonesië. In 1967 is hij aan de Harvard University gepromoveerd op het proefschrift 'Sovereignty and Saeculum - A.A. van Ruler's Theocratic Theology'. Uit dankbaarheid voor alles wat de broederschap voor hem heeft gedaan, heeft hij zijn collectie oude remonstrantica bestaande uit ruim 20 titels aan het seminarium geschonken onder de voorwaarde dat de titels die het seminarium al heeft voor de bibliotheek in Den Haag bestemd zijn. Zo kwamen wij in het bezit van:

- Philippus van Limborch, *Uitbreiding en uitlegging over den brief aan de Hebreen* (Amsterdam 1725)
- D.R. Camphuysen, *Theologische werken* (Amsterdam 1672)

-Oorspronck ende Voortganck der Nederlantsche Kerckelycke Verschillen tot op het Nationale Synodus van Dordrecht (door J. Uytendogaert en B. Dwinglloo) (1623)

De twee titels die zowel in de seminarium als in onze bibliotheek aanwezig waren mochten ten bate van onze bibliotheek worden verkocht. De opbrengst was € 325,-.

Vanaf deze plaats bedanken we ds Hommes hartelijk voor deze

belangrijke gift en hopen innig dat hij ondanks zijn slechte gezondheid nog eens in staat is onze bibliotheek te bezoeken. Hierbij is het in de afgelopen periode niet gebleven.

Ds H.J. Siebrand schonk ons zijn laatste boek: *Woorden zouden overbodig zijn. Over het heilige in het dagelijks leven* (2003). Hartelijk dank.

Verder kochten we:

-H. Cramer, *Op de begane grond (Babel en Bethel)*, preek uit 1934

-J.H. Maronier, *De Zwijndrechtsche Nieuwlichters (1816-1832) volgens de gedenkschriften van Maria Leer*, met een inleidend woord van J.H. Maronier (1892)

-Frits de Lange ed., *Een aanlokkelijk geloof. De pneumatologie van Dingemans doordacht* (2002), waarin een artikel van J.F. Goud 'Vragen bij een optimistische theologie'

-C.P. Tiele, *Tiele-Söderbloms Kompendium der Religionsgeschiede* (6de dr 1931)

-E.H. Cossee en H.D. Tjalsma ed., *Geloof en onderzoek. Uit het leven en werk van C.P. Tiele* (1830-1902).

De bibliotheekcommissie

Diverse berichten

De os en de ezel....

Als Marijke van Wees, de ontwerpster van de kerstkaart 2002, kennis komt maken, valt direct haar spontaniteit en gulle lach op.

Voordat we het weten, ligt de tafel vol met zeer kleurrijke tekeningen van vredig slapende olifanten, vrolijke giraffen en olijk kijkende koeien. We realiseren ons dat het dit keer een heel andere kerstkaart zal worden. Maar het is misschien ook wel eens leuk om voor een ontwerp te kiezen met een knipoog naar de kinderen en kleinkinderen!

Marijke van Wees is haar hele leven al gefascineerd door dieren. In 1971 in Rotterdam geboren, tekent ze als kind telkens weer de familie hond. Vanaf de middelbare school weet ze dat ze heel graag naar de kunstacademie zou willen gaan. En het lukt: na haar eindexamen wordt ze meteen aangenomen bij de Koninklijke Academie van beeldende kunsten in Den Haag. Ook hier blijft ze bij de beesten, vooral rundvee en paarden vullen haar bladen, zij het op een wat abstractere manier. Drie jaar lang heeft ze door een jaarkaart van de academie de gelegenheid de dieren in Blijdorp uitvoerig te observeren en te tekenen. Het liefst houdt ze vanuit de waarneming een bepaalde houding van een dier in één lijn vast. Het 'ijsberenmeisje' heet ze dan ook op de academie. In 1993 studeert ze af in de richting tekenen, schilderen, grafiek en

illustratie. Ze vervolgt haar opleiding met de studie kunstgeschiedenis aan de universiteit van Leiden. De propaedeuse heeft ze al tijdens haar academiejaren in de avonden gehaald. Moderne Afrikaanse kunst wordt haar specialisatie. In dat kader krijgt ze in 1997 een beurs voor een half jaar in Zimbabwe om ter plekke vertrouwd te raken met hedendaagse Afrikaanse beeldhouw- en schilderkunst. Door dit verblijf verrijkt zich haar dierenwereld met nijlpaard, neushoorn en de boven al genoemde grote exotische viervoeters. Haar kleuren worden feller. In 1998 ontvangt ze haar bul. Ze geeft nog geregeld lezingen aan de universiteit over Afrikaanse kunst.

Vanaf 1994 exposeert Marijke van Wees in verschillende galerieën; sinds 1996 was ze reeds vijf keer met haar schilderijen op het North Sea Jazz festival in het Congresgebouw aanwezig, in 2000 maakte ze in Pulchri deel uit van '10 jaar Galerie/Atelier de Fietsenstalling'. Alweer zeven jaar is zij nu als beeldend kunstenaar, kunsthistorica en docente werkzaam bij de Stichting Haags Kinderatelier, samen met tien andere freelancers (secretariaat Tasmanstr. 182, 2518 VT Den Haag, telefoon 3633745). Kinderen en jongeren van 2 tot 18 jaar krijgen hier les. Het atelier aan de Copernicusstraat 159 is zeven dagen per week open en is bv. ook zeer geschikt voor verjaarspartijtjes. Marijke heeft veel plezier aan dit werk met kinderen omdat

het een tweerichtingverkeer is: zij ontvangt van haar kant inspiratie door de geestdrift en creativiteit van de kinderen. Tijdens de beeldtentoonstelling op het Voorhout in augustus geeft Marijke lezingen en rondleidingen voor kinderen. In de toekomst wil zij meer tijd geven aan eigen werk, waaronder illustratie van kinderboeken en decoratie in de commerciële sector (servetten, serviesgoed). Op verzoek van vrienden en kennissen heeft ze al menig geboortekaartje ontworpen en ze wil dit graag verder uitbreiden. Een speciale plaats neemt haar poppenhuis in. Hier liggen uiteraard varkentjes in de bedjes en ook verder rekruteren zich de bewoners uit haar grote verzameling van beestjes. Vanuit het spelen met dit poppenhuis en de verhalen die daarbij ontstaan zal Marijke zelf een kinderboek schrijven.

Karakteristiek voor het werk van Marijke van Wees zijn de humor, de vrolijkheid en de felle kleuren. Bij voorkeur werkt zij met ecoline (tekeninkt) vanwege de heldere tinten. Behalve de Afrikaanse kunst spreken haar het werk van Keith Haring (graffity), Jean Dubuffet (als tekenaar), Niki de Saint Phalle (haar humor), Karel Appel en de naïeve schilderkunst erg aan.

Op haar expositie in de Remonstrantse kerk vanaf begin mei en later in de Doopsgezinde kerk kan iedereen die van de kerstkaart heeft genoten nog eens zijn hart ophalen.

Wij wensen Marijke van Wees veel succes toe met haar verdere artistieke loopbaan.

Redactie Kredo,
Ellen Goedhart
Regine Verhoeven-Grube

Doopsgezinde Broederschap

Stichting Mens en Samenleving

**organiseert vakantieweek
voor verpleeghuisbewoners**

De Stichting Mens en Samenleving organiseert een nieuw type vakantieweek: een vakantieweek voor verpleeghuisbewoners en hun partners.

De Stichting heeft veel ervaring met het organiseren van vakantieweken voor ouderen. Door vragen van onze gasten kwam de Stichting op het idee in 2003 een nieuw type week te organiseren: voor verpleeghuisbewoners. De vakantieweek voor hen en hun partners betekent: een week samen kunnen zijn, helemaal verzorgd worden, lotgenotencontact, excursies, activiteiten, etc.

De vakantieweek zal plaatsvinden van 28 juni tot 5 juli 2003.
Plaats: Prins Willem Alexanderhoeve, vlak bij Roden. Een schitterende omgeving, Kosten van de week: € 795,— per paar. (Korting voor minder draagkrachtigen is mogelijk). De begeleiding van de vakantieweek bestaat uit

vrijwilligers en beroepskrachten. De vakantieweek is in principe bedoeld voor lichamelijk gehandicapte verpleeghuisbewoners. Wanneer dementie in het spel is, moet worden overlegd.

Informatie: Nelleke Kat,
coördinator sectie 'Vakanties met zorg'
Stichting Mens en Samenleving
Molenweg 49, 6741 KK
Lunteren
tel 0318485183
website (met informatie over werkwijze etc.) www.s-m-s.org

Uit de oecumene

Jom Hashoa Dag der vernietiging

Jom Hashoa is de gedenkdag voor de slachtoffers van de Holocaust, vastgesteld op de 28^e Nissan, de dag van de vernietiging van het getto van Warschau.

In 1951 besloot het Israëliëse parlement om op deze dag de zes miljoen slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog te gedenken. In enkele plaatsen in ons land wordt door christenen en joden deze gedenkdag gehouden in een gezamenlijke bijeenkomst. Rabbijn Soetendorp had daartoe in 1983 een voor christenen overtuigend motief aangereikt: "Niet het gevoel van schuld moet versterkt worden, maar het bewustzijn van verantwoordelijkheid". Ons gedenken heeft een positief doel: de toekomst bewaren voor het onheil dat mensen treffen kan, als wij nu nalaten alle vormen van discriminerend

gedrag te bestrijden. De samenkomst draagt de naam: 'Gedenken om te leven'.

Het wordt dit jaar de 19^e keer dat we in Den Haag deze bijeenkomst houden in de Kloosterkerk, Lange Voorhout 2. Dit jaar zal de bijeenkomst plaatsvinden op zondag 11 mei om 19.30 uur. De Haagse Gemeenschap van Kerken nodigt haar stadgenoten van harte uit om deze bijeenkomst bij te wonen.

Velen, die zich verbonden voelen met de Haagse kerken hebben zich het leed, dat joden in de Tweede Wereldoorlog is overkomen, aangetrokken. Het geeft onze joodse stadgenoten vertrouwen dat we jaar in jaar uit zijn blijven gedenken. Naast het uitspreken van de overdenking door mr J.P.H. Donner, demissionair-minister van Justitie en nauw betrokken bij het Centraal Interkerkelijk Overleg, zal de kroniek gehouden worden door Rabbijn Bar Efraïm van de Liberaal Joodse Gemeente te Den Haag. Tevens zal Chazzan Ken Gould zijn medewerking aan de samenkomst verlenen. De muzikale bijdrage is in handen van Jan Hage, organist in de Kloosterkerk. Het thema van de dienst zal zijn: 'Onrustig is onze wereld, onrustig is ons hart'.

Vredeswakes 'Lopend Vuurtje'

Rooster van Vredeswakes bij voortduring oorlog rond Irak:
18 mei - Lutherse Kerk
25 mei - Ontmoetingskerk

1 juni - Valkenboskerk
8 juni - OLV van de Goede
Raad
(Pinksteren)
15 juni - HIWV Thomaskerk

Remonstrantse Gemeente

Aan de Remonstrantse
Gemeente ontvielen door
overlijden:
mevrouw M. Prins-Hols
de heer G. Punt
mevrouw C.W. Snoeck-
Beeuwkes

Ingekomen als vriend:
mevrouw E.H. Louwersheimer

Afwezigheid pastoraal team

I.v.m. de reis naar Turkije zijn
ds Philipp en ds Vos-Wiegand
afwezig van 25 april t/m 10
mei.

Ds Philipp is wegens vakantie
afwezig van 22 t/m 26 mei.

Ds Penner is van 22 april t/m
11 mei afwezig wegens
vakantie.